

експедиційного обслуговування перевезень. Функціонування центру забезпечить надання всього комплексу логістичних послуг за критерієм мінімізації втрат часу і коштів.

Обґрунтування стратегії створення центру передбачає урахування таких детермінант:

- методологія обґрунтування створення логістичного центру має враховувати закономірності економічних трансформацій у країні із врахуванням процесів євроінтеграції та глобалізації ринків;

- врахування передового зарубіжного досвіду створення і функціонування логістичної мережі дозволяє сформулювати уявлення про наявність і рівень передумов створення міжнародного логістичного центру;

- успішне функціонування міжнародного логістичного центру забезпечує нарощування потенціалу конкурентоспроможності підприємств регіону шляхом упровадження в управлінську практику інноваційних технологій у межах логістичного підходу, пов'язаних з оптимізацією вантажопотоків, вчасним виконанням партнерських зобов'язань, скороченням логістичних витрат;

- функціонування міжнародного логістичного центру сприятиме ресурсозбереженню ф покращенню екологічної ситуації шляхом раціоналізації транспортних перевезень і відповідного скорочення транспортних витрат і викиду шкідливих газів;

- створення центру дозволить зменшити рівень безробіття в регіоні шляхом створення нових робочих місць;

- ефективне функціонування логістичного центру забезпечить залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій і створить додаткове джерело поповнення місцевого бюджету.

УДК 631.133

Федулова І. В., д.е.н.,
професор кафедри менеджменту,
Національний університет харчових технологій
felina9@bk.ru

ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Згідно із Законом України «Про продовольчу безпеку України» визначають такі основні принципи формування продовольчої безпеки [1]: 1) забезпечення інтересів України у системі міжнародної продовольчої безпеки в умовах глобалізації та регіональної економічної інтеграції; 2) продовольча незалежність держави;

3) економічна обґрунтованість загальнодержавних потреб, пов'язаних із забезпеченням України продовольством, достатність і стабільність запасів продовольства; 4) своєчасність та адекватність заходів щодо формування продовольчої безпеки реальним і потенційним, внутрішнім і зовнішнім загрозам; 5) фізична та економічна доступність якісних і безпечних харчових продуктів для всіх категорій населення в кількості, необхідній для забезпечення активного і здорового життя.

Розглянуті принципи існують на макрорівні. На мезорівні існують різні погляди сучасних українських та іноземних науковців на виокремлення тих чи тих принципів забезпечення продовольчої безпеки країни. Узагальнюючі існуючі підходи можна говорити про існування шести основних принципів: *самозабезпечення, фізична достатність, економічна доступність, якість, збалансованість, екологічність*.

На основі розглянутих принципів формується група індикаторів, що характеризують певний ступінь забезпечення продовольчої безпеки країни. Узагальнюючі існуючі точки зору на індикатори аналізу і оцінки продовольчої безпеки країни [6—9] розглянемо первісні абсолютні показники (табл. 1) і інструменти їх державного регулювання (табл. 2) стосовно основних принципів забезпечення продовольчої безпеки.

Окрім основних абсолютних показників аналізу і оцінки продовольчої безпеки важливими є також похідні індикатори, які показують співвідношення між окремими складовими продовольчої безпеки.

Сьогодні порушений один із фундаментальних принципів збалансованого розвитку економічної системи, який полягає у тому, що матеріальною основою підвищення рівня заробітної плати повинно бути зростання рівня продуктивності суспільної праці. Для подолання макроекономічних диспропорцій темп зростання продуктивності праці повинен випереджати темп підвищення заробітної плати, а рівень зростання заробітної плати повинен бути вищим за рівень зростання інфляційних процесів в країні.

Аналіз вітчизняного та іноземного досвіду переконливо свідчить про те, що формування конкурентних ринків і подолання монополістичних тенденцій в економіці є можливим лише в результаті цілеспрямованої діяльності інститутів державного управління. Динаміка цін є таким результируючим показником стану господарства, в якому знаходять відображення всі без винятку економічні процеси. Саме тому система цін є найважливішим об'єктом державного регулювання.

ПЕРВІСНІ ПОКАЗНИКИ ПРОДОВОЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Основні принципи забезпечення продовольчої безпеки					
Само-забезпеченість	Фізична достатність	Економічна доступність	Якість	Екологічність	Збалансованість
Загальні обсяги експорту та імпорту основних продуктів харчування їх структура. Загальні обсяги зовнішньої торгівлі	Виробництво різних видів харчової продукції, її структура. Виробництво продукції в розрізі регіонів. Інвестиції в основний капітал. Витрати державної підтримки агропромислового комплексу усього. Чисельність населення України, в тому числі в розрізі регіонів. Рівень запасів зерна, які формують у вигляді державних продовольчих ресурсів у натуральному виразі	Ціни на продукцію (середні ціни реалізації продукції підприємствами, роздрібні ціни на продукти), в т.ч. територіальна доступність продуктів (рівень цін у різних регіонах). Середньомісячний рівень доходів населення, грн/особу. Частка сільського населення з доходами нижче прожиткового рівня, % до загальної чисельності сільсько-го населення.	Добова енергетична цінність споживання усього і основних видів продукції, у тому числі: білка, жиру, вітамінів (А, В, С, інші), мікро- та макро-елементи (ростлинного та тваринного походження), розраховується в розрахунку на одну особу в ккал	Питома вага органічної, функціональної продукції у загальному обсязі виробництва продукції. Питома вага сертифікованої за міжнародними стандартами харчової продукції в загальному обсязі її виробництва	Баланс виробництва і споживання основних видів харчової продукції.

**ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ**

Основні принципи забезпечення продовольчої безпеки					
Само-забезпеченість	Фізична достатність	Економічна доступність	Якість	Екологічність	Збалансованість
Політика зовнішньої торгівлі держави. Умови роботи в СОТ. Митна політика	Інструменти державної політики стимулювання розвитку промисловості і сільськогосподарства. Державна підтримка сільського господарства	Соціальна політика держави. Державна підтримка слабозабезпечених верств населення	Соціальна відповідальність підприємств. Міжнародні стандарти сертифікації продукції і підприємств. Політика держави в напрямку забезпечення стандартів якості харчової продукції	Соціальна відповідальність підприємств. Державна підтримка виробників екологічної продукції. Впровадження екологічних стандартів виробництва продукції	Методика ФАО формування балансів на основні продукти харчування

Розглядаючи саму систему регулювання цін (причому це регулювання стосується переважно фермерських та оптових цін, а іноді й роздрібних), слід мати на увазі кілька цілей такого регулювання: стабілізація цін з їхнім коливанням у відносно вузькому коридорі; підтримка фермерських цін, що дає змогу товарним виробникам вести розширене відтворення; за допомогою політики цін певною мірою регулювати обсяги та структуру відтворення.

Література

1. Закон України Про продовольчу безпеку України [Електронний ресурс: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF6GI01A.html]
2. *Березін О. В.* Проблеми формування продовольчого ринку України : монографія / О. В. Березін. — К. : Вища школа, 2002. — 211 с.
3. *Резникова О.* Продовольственная безопасность в условиях мировой глобализации экономики: Монография. — ИТ «АРИАЛ», 2001. — 328 с.
4. Продовольча безпека країни: стан та перспективи зміцнення / керівник авт. кол. проф. Р.І.Тринько. — Львів: ЛьвДУВС, 2011. — 304 с.
5. *Пушак Я.* Механізм управління системою продовольчої безпеки регіону: теорія, методологія, практика: Монографія. — Херсон: Айлант, 2012. — 324 с.

УДК 339.9

Хапатнюковський М.М.,
аспірант кафедри міжнародної економіки,
Київський
національний торговельно-економічний університет,
hapatnyukovsky@gmail.com

ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНИХ ДИСБАЛАНСІВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ УКРАЇНИ

АННОТАЦІЯ. Рассмотрены актуальные вопросы, связанные с глобальными дисбалансами, которые влияют на экономику, безопасность, экономический суверенитет стран мира. Описаны основные положения влияния глобальных дисбалансов на экономическое развитие и суверенитет экономики Украины. Показаны основные каналы влияния глобальных дисбалансов на Украину.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: дисбалансы, экономический суверенитет, безопасность, мировой ВВП